

Alle Guds børn

En børne- og familieandagtsbog af
Bente Graugaard Nielsen

 LOHSE

Til forældrene

Denne bog er en kraftigt redigeret udgave af andagtsbogen *Alle Guds børn*, der udkom i efteråret 2000.

Andagt i hjemmet er for mig at se et vigtigt led i den kristne børneopdragelse. Vel at mærke når det foregår, så alle kan være med. Denne bog er skrevet i et forsøg på at få hele familien i tale. Jeg har forsøgt at bruge et sprog og billeder, som også børn i før-skolealderen kan forstå og genkende.

En stor del af andagterne tager udgangspunkt i to familier: familien Lund og familien Poulsen. De to familier præsenteres i andagten til den 2. januar; denne bør derfor ikke springes over.

I sin opbygning følger bogen både årets og kirkeårets gang i store træk. Det anbefales, at man følger datoerne så nogenlunde. Indimellem forekommer der kortere serier. Her får man mest ud af at læse andagterne sammenhængende, uden at det dog er nødvendigt for forståelsen. Der er også en vis fremadskridende handling i bogen. Det er derfor en fordel at begynde på bogen ved et nyt års begyndelse.

Alle andagterne afsluttes med to spørgsmål til videre samtale. Som regel er det første det nemmeste og kan med fordel stiles til familiens yngste. Erfaringen siger, at mange børn er glade for den slags spørgsmål. Og som en fin sidegevinst kan de give anledning til gode samtaler om åndelige ting.

Bogen udgives med et ønske om, at den må blive til glæde og velsignelse for både børn og forældre.

*Bente Graugaard Nielsen,
Silkeborg, august 2023*

Januar

1. januar

Glade dage – triste dage

Det gamle år er forbi, og et nyt er begyndt. Dagene i det gamle år kender vi. Vi husker ikke alt, hvad der skete, men meget husker vi. Glade dage med sang og latter – og dage, hvor vi mest havde lyst til at græde. Vi gjorde ting, der var gode, og desværre gjorde vi også noget, der slet ikke var godt.

De, der skriver dagbog, kan kigge i den og mindes det sjove, de har oplevet. De kan sikkert også læse om det knap så sjove og det triste, der er sket i årets løb. Vi andre må nøjes med det, vores fantastiske hjerne hjælper os med at huske. Men der findes én, der kender alle vores dage. Både de dage, vi allerede *har* levet, og de dage, der ikke er kommet endnu.

Jesus har været hos os hver dag i det gamle år, og han ved besked om alt, hvad der skete. Han var nær hos os i det sjove, og han var med i det triste. Til ham kunne vi hver dag komme og få tilgivelse for det forkerte, vi gjorde. Sådan vil han også være med os i det år, der nu ligger foran.

»Jeg er med jer alle dage,« sagde Jesus til sine første disciple. Det dejlige løfte gælder også for os, der lever i dag.

Vi kender ikke dagene i det nye år. Vi ved ikke, hvad der kommer til at ske. Der vil sikkert komme både glade og triste dage. Jesus har ikke lovet os, at vi kun skal få glade dage. Måske kommer vi til at græde mere i det nye år end i det gamle. Vi ved det ikke. Men det er heller ikke vigtigt for os at vide, når bare vi ved, at Jesus er hos os. Og det tror vi på, at han er!

*Glade dage, triste dage,
Jesus er os altid nær.
Han vil altid være hos os,
lige meget hvad der sker.*

Hvem kender alle vores dage?
Hvad er det vigtigste for os at vide?

2. januar

Guds mange mennesker

I denne bog skal vi møde mange mennesker. Vi skal møde personer fra Bibelen. Vi skal høre om deres tro på Gud – både når det var let for dem at tro, og når det var svært.

Vi skal også møde mennesker, der lever i dag, 2000 år efter at Jesus boede i Israel. Altså moderne mennesker som os. De personer, vi kommer til at høre mest til, er familien Poulsen og familien Lund. De to familier kender hinanden godt. De bor i den samme by, og fru Poulsen og fru Lund er søstre. Børnene i de to familier er altså fætre og kusiner.

I familien Poulsen har vi far og mor og to børn: Mille på elleve år og Magnus på næsten seks. Familien Lund består af far og mor og deres to børn: Lasse på otte og Lærke på fire år. I løbet af året hører vi også om deres bedsteforældre. De fire børn er jo fælles om deres mormor og morfar.

Selvfølger kommer vi også til at møde nogle af børnenes legekammerater, skolekammerater og lærere. Også lederne i børneklubben Spiren, som alle fire børn kommer i. Det bliver i det hele taget en vældig masse mennesker, vi skal høre om i løbet af det næste år.

Alle disse mennesker er skabt af Gud. Men måske ved de det ikke selv!

De er også alle sammen elsket af Gud. Men måske ved de det ikke!

Gud ønsker, at de alle skal have et godt liv. Men måske ved de det slet ikke!

I alle de mange år, jorden har været til, har der ikke levet ét eneste menneske, som Gud var ligeglad med. Det er vigtigt for os, at vi ved dét: Gud har skabt os, han elsker os, og han vil, at vi skal have det godt.

I andagtsbogen her skal vi høre en masse om, hvad det betyder for os, at vi er skabt af Gud og elsket af ham. Vi skal også prøve at lytte efter, hvad Gud siger, når han gerne vil lære os, hvordan vi får et godt liv. Vi kan så let komme til at kludre med livet. Men Gud har givet os nogle regler. Hvis vi prøver på at leve efter dem, hjælper vi både os selv og andre mennesker.

Livet er en vidunderlig gave. Den gave vil vi være glade for og passe godt på.

I Bibelen står der: »Har vi ikke alle den samme fader? Er det ikke den samme Gud, der har skabt os?« (Mal 2,10).

**Hvad hedder de to familier og børneklubben i denne bog?
Hvordan vil Gud hjælpe os til ikke at kludre med livet?**

3. januar
Godt nytår!

»Godt nytår!« – Mark var klasselærer i 5. klasse, og det første, han gjorde dagen efter juleferien, var at ønske sine elever et godt nytår. Børnene i 5. klasse svarede alle i munden på hinanden: »Godt nytår!«

Mille tænkte på, hvordan de derhjemme nytårsaften havde ønsket hinanden »godt nytår!«, mens klokken slog tolv. Det gamle år var forbi, og det nye begyndte. Det var ikke, fordi det følte anderledes, men det *var* altså et nyt år.

Mille havde læst næsten alle de julehilsener, familien havde fået i dagene før jul. I de fleste stod der: »Glædelig jul og godt nytår!« Der var også nogle, der havde skrevet »velsignet nytår«. Og et sted stod der: »Vi ønsker jer et af Herren velsignet nytår.« Det lød meget højtideligt.

Mon det betød det samme? Et godt nytår og et af Herren velsignet nytår? Det gjorde det sikkert. Men »godt nytår« var i hvert fald både hurtigere og nemmere at sige. Det var vel heller ikke alle mennesker, der tænkte på, at et år blev bedst, hvis Gud velsignede det. Mon Mark tænkte på dét?

Mille kunne godt lide sin lærer. Hun håbede, at han måtte få et godt år. I efteråret havde Mark været syg meget længe. Mille vidste ikke rigtig, hvad han fejlede, men de voksne sagde, at det var noget alvorligt. Nu så det heldigvis ud til, at Mark var rask.

Nytårsaften havde far bedt en bøn til Gud. Han havde bedt Gud om at være med dem hver dag i det nye år. I bønnen havde far sagt: »Hjælp os at stole på, at lige meget hvad der sker, så er vi i dine hænder.« Far havde engang sagt, at hver dag er en god dag, når bare den er levet med Gud.

Mille var sikker på, at det nye år nok skulle blive godt. »For lige meget hvad der sker, så er vi jo i Guds hænder,« tænkte hun. – »Og det er det vigtigste.«

Hun vågnede op af sine tanker, da Mark bad dem tage læsebøgerne frem. Læsning var det bedste, Mille vidste. Det nye år begyndte i hvert fald meget godt ...

I Bibelen står der: »Gud være os nådig og velsigne os, han lade sit ansigt lyse over os« (Sl 67,2).

**Hvad stod der i familien Poulsens julehilsener?
Far sagde noget om dagene – hvad mente han?**

4. januar **Bogen om Jesus**

»Hvad har du fået i julegave i år?« Sådan kan skolebørn finde på at spørge hinanden lige efter juleferien. Hvis man så fortæller, hvad man har fået, ja, så er man »plumpet i«. For det har jo ikke været jul endnu i år!

Hjemme hos Magnus og Mille var der to, som fik en bibel i julegave. Mor havde ønsket sig en ny, fordi hun havde spildt kaffe på den gamle. Og Mille fik en bibel, der var skrevet til store børn.

*Bogen om Jesus er bogen for mig,
der møder Gud mig og viser mig vej.
Bibelen passer for lille og stor,
alle, som vil, kan få hjælp af Guds Ord.*

Det er Kari Sandvik, der skriver sådan i en lille sang. Bibelen passer for lille og stor, skriver hun. Faktisk findes der vel ikke nogen bedre julegave end Bibelen. For der møder vi ham, som lod det blive jul på jorden. I andet vers står der:

*Mange slags mennesker møder jeg der,
meget at lære jeg har af enhver.*

Bibelen fortæller om mange forskellige mennesker. Hvordan de levede deres liv med Gud – eller måske ikke levede med Gud. Og det hele er skrevet ned, for at vi kan lære af det.

Men allervigtigst er alt det, Bibelen fortæller os om Jesus. Gud sendte Jesus til os, for at han skulle blive en frelser for alle folk på jorden. I Bibelen – bogen om Jesus – fortælles der om det alt sammen.

*Bedst dog af alt er nu Jesus for mig,
tænk, han var engang et barn li'som jeg.
Men og som Gud så almægtig og stor,
er han en frelser for hele vor jord.*

Igennem Bibelen får vi hjælp til at leve vores liv. Den er som en lygte, der lyser for os, så vi kan finde vej igennem livet.

I Bibelen står der: »Dine ord er en lygte for min fod, et lys på min sti« (Sl 119,105).

**Hvad fik Mille og hendes mor i julegave?
Hvad skal vi bruge Bibelen til?**

5. januar
Hvorfor mon?

»Hvad skal vi egentlig bruge Bibelen til?« spurgte Magnus. »Kunne vi ikke godt tro på Gud, selv om vi ikke havde den?« Mor sad og læste i Bibelen, og det var dét, der fik Magnus til at spørge.

»Hvordan skulle vi kunne tro på Gud, hvis vi ikke kunne læse om, hvem han er?« sagde mor.

»Så kunne vi jo bare høre om ham i Spiren og i kirken,« sagde Magnus. Mor kom til at smile ad Magnus.

»Hvordan skulle lederen i børneklubben og præsten kunne fortælle os om Gud, hvis *de* ikke kunne læse om ham nogen steder?« spurgte mor.

»Nåh, nej,« sagde Magnus. Han kunne godt se, at det ikke var så nemt.

Men så fortalte mor, at i meget gamle dage havde der ikke været nogen bibel. Den var blevet skrevet efterhånden. De første mennesker sad om aftenen og fortalte deres børn om Gud, der har skabt alle ting. Da børnene blev voksne, fortalte de det videre til *deres* børn, som så igen fortalte det videre til *deres* børn. Men på et tidspunkt sagde Gud til en mand, at han skulle skrive det alt sammen ned, så menneskene ikke skulle glemme, hvem Gud er.

Senere var der mange andre, der fik besked på at skrive, hvad Gud sagde til dem. Efter at Jesus havde været på jorden, var der nogen, som skrev om alt det, de havde oplevet sammen med Jesus. På den måde er Bibelen blevet til lidt efter lidt.

Mor bladede i sin bibel og sagde: »En af dem, der skrev om Jesus, var evangelisten Johannes. Han skrev, hvad Jesus havde sagt og gjort. Hør lige her!« – Og så læste mor:

»Jesus gjorde også mange andre tegn, som hans disciple så; dem er der ikke skrevet om i denne bog. Men dette er skrevet, for at I skal tro, at Jesus er Kristus, Guds søn, og for at I, når I tror, skal have liv i hans navn.«

»Det er derfor, vi har Bibelen,« sagde mor. »For at vi kan lære Gud rigtigt at kende og forstå, at Jesus er Frelseren.«

»Ja, så var det jo godt nok, de skrev den,« sagde Magnus.

»Dét var det i hvert fald,« sagde mor og rejste sig. Nu var hun færdig med at læse for i dag.

Hvordan lærte mennesker om Gud, inden Bibelen blev skrevet?
Kender I navnene på nogle af dem, der skrev Guds ord ned?

6. januar

En stor stjerne

»Prøv at se déroppe på himlen!« sagde Mille og pegede. Det var ikke helt mørkt endnu, men to klare og meget lysende stjerner strålede om kap lige ved siden af hinanden.

»Sådan plejer det da ikke at se ud, gør det?« spurgte Mille.

»Næh,« sagde far. »Den ene af stjernerne har jeg lagt mærke til før. Men den anden synes jeg også er ny! – Måske er det slet ikke stjerner. Måske er det planeter.«

»De sidder så tæt, at det næsten ser ud som én stjerne,« sagde Mille.

Efter aftensmaden satte far sig i stuen med avisen. »Se her,« sagde han og rakte avisen over til Mille. På forsiden var der en artikel om to planeter, Saturn og Jupiter, som netop denne dag ville komme så tæt på hinanden, at de næsten ville se ud som én stor stjerne. I virkeligheden var de mange tusinde kilometer fra hinanden derude i verdensrummet. Det var de to planeter, de havde set.

»Måske var det sådan noget, vismændene så, dengang Jesus blev født!« sagde Mille. »Tror du det, far?«

»Det ved jeg ikke,« sagde far. »Jeg har ikke forstand på stjernetydning. Men vismændene var i hvert fald ikke i tvivl om, hvad stjernen skulle betyde.«

»Det er da underligt, at en stjerne kunne fortælle dem om Jesus,« syntes Mille. »Tre mænd sad i et andet land langt fra Israel og vidste, at en konge var blevet født dér.«

Mor sad også i stuen. Hun begyndte at synge:

*Stjernen ledte vise mænd
til vor Herre Kristus hen;
vi har og en ledestjerne,
og når vi den følger gerne,
kommer vi til Jesus Krist.*

»Hvad er det egentlig for en stjerne, vi skal følge?« spurgte Mille.

»Det er da den stjerne, der står om i det næste vers,« sagde mor og sang:

*Denne stjerne lys og mild,
som kan aldrig lede vild,
er hans guddomsord det klare,
som han os lod åbenbare
til at lyse for vor fod.*

»Hans guddomsord?« gentog Mille.

»Ja, Guds ord til os i Bibelen,« sagde mor. »Guds ord viser os vej til Jesus. Det er dér, vi kan finde ham – og ikke andre steder. Vi behøver ikke at rejse nogen steder hen.«

»Vismændene må have været helt vilde efter at finde Jesus,« sagde Mille, »når de ville rejse så langt!«

»Tja!« sagde far. »Men at finde verdens frelser – er det ikke også det vigtigste af alt?«

I Bibelen står der: »Stjernen, som de havde set gå op, gik foran dem, indtil den stod stille over det sted, hvor barnet var« (Matt 2,9).

Hvad fik Mille øje på oppe på himlen?

Hvad er det for en ledestjerne, mor sang om?

7. januar Den dejlige have

Det hele begyndte så godt. Gud skabte jorden, og han gjorde det så fint. Det kunne simpelt hen ikke have været bedre. Dyrene gik fredeligt omkring, og der var ingen, der åd hinanden. Leoparden og zebraen stak hovederne sammen, og den lille hare var slet ikke bange for de store dyr.

Ingen var bange, heller ikke menneskene. De to første mennesker, Adam og Eva, passede haven, og de var fuldkommen lykkelige. De vidste ikke, hvad det vil sige at være ked af det, for der var ikke noget at være ked af. Om aftenen, når solen stod lavt på himlen, gik de tur i haven, og Gud Herren kom og talte med dem.

Men en dag blev alting anderledes. Da Adam og Eva om aftenen hørte, at Gud gik tur i haven, blev de ikke glade, men bange. De havde gjort noget, de ikke måtte. Haven var deres, og de måtte spise alt, hvad der voksede i den, lige undtagen frugterne på ét træ. Gud havde sagt, at hvis de tog af de frugter, skulle de dø. Nu havde de spist af det forbudte træ!

Adam og Eva var så bange, at de gemte sig for Gud. Men de blev nødt til at komme frem fra buskene, da Gud kaldte.

»Hvad har I gjort?« spurgte Gud. Eva fortalte, hvad der var sket. »Det var slangen, der fik mig til det,« sagde hun.

I haven var der en slange, som kunne tale. Den havde sagt, at det ikke kunne være så slemt at smage på den forbudte frugt. Det passede ikke, at de skulle dø, sagde den. Eva havde lyttet til slangen, selv om hun godt vidste, det var forkert. Hun fik lyst til at smage, og Adam tog også en bid.

Da blev Gud meget ked af det. Nu var han nødt til at sende menneskene ud af den dejlige have.

Adam og Eva kom til at arbejde hårdt. De var ulykkelige og sagde tit til hinanden: »Bare vi dog aldrig havde gjort det!« – Men de kunne ikke lave det om. De tænkte somme tider på, hvad Gud mon havde ment med det, han sagde til slangen, efter at det var sket. »Kvindens afkom skal knuse dit hoved,« havde han sagt. De fandt ikke ud af det, før de døde.

Først mange år senere viste det sig, hvad Gud havde ment. Det var Jesus, der kom og »knuste slangens hoved«. Det betyder, at Jesus knuste Djævelens magt, så mennesker igen kan blive lukket ind i den dejlige have. Og han vil meget gerne vise os vejen.

Eva gav en anden skylden – hvem?

Hvad gør du, når du har gjort noget forkert?

8. januar

Du skal elske din næste!

Adam og Eva fik to sønner: Kain og Abel. Som børn legede de sammen. De lo og pjattede og skændtes og sloges ligesom alle andre drenge. Men da de blev voksne, skete der noget, som gjorde dem til uvenner.

Kain gik omkring og var meget vred på sin bror. Han havde det rigtig skidt med sig selv, og det vidste Gud. Gud ville hjælpe Kain, så de onde tanker ikke skulle ødelægge hans liv. Derfor talte Gud en dag til Kain.

»Hvorfor er du vred og går og kigger ned i jorden?« spurgte Gud. »Hvis du gør det gode, kan du frit se op. Men hvis du ikke gør det gode, lurur synden ved døren.«

Gud vidste, at hvis Kain blev ved med at være vred på Abel, så ville det ende galt. De onde tanker ville tage magten over Kain og få ham til at gøre noget dumt. Gud advarede ham og opmuntrede ham til at kæmpe imod vreden. »Synden vil bestemme over dig,« sagde han, »men sådan skal det ikke være. Det er *dig*, der skal herske over synden!«

Men Kain lyttede ikke til Guds advarsler. I stedet for at kæmpe imod vreden lod han den vokse. Og en dag var vreden blevet så stærk,

at Kain ikke længere kunne styre den. Det gik så galt, som det kunne gå, for den dag slog Kain sin bror ihjel!

Det var forfærdeligt for Kain og også for hans forældre. Synden var kommet ind i verden, fordi de havde været ulydige mod Gud. Nu mærkede de for alvor, hvor ondt det gjorde.

Før den tid havde der ikke været vrede og ondskab i Paradisets have. Kærligheden var fuldkommen, og Adam og Eva var altid gode mod hinanden. Men da de blev ulydige mod Gud, gik alting galt. De begyndte at skyde skylden på hinanden, og vreden og alt det forkerte kom ind i verden. Adam og Eva og deres børn var ikke længere fuldkommen gode og kærlige ved hinanden.

Gud ved godt, at alt dette er sket, og at synden er blevet det store problem for os mennesker. Han ved, at det ikke altid er nemt for os at elske hinanden. Men han vil, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for ikke at ødelægge det liv, han har givet os.

I Bibelen står der: »Du skal elske din næste som dig selv«
(3 Mos 19,18).

Hvad hed Eva og Adams to ældste sønner?
Hvem er vores næste?

9. januar Jesus bestemmer

Lasse var på vej til skole. Han gik og tænkte på Kim, som var hans bedste ven. De havde kendt hinanden altid, for deres mødre var veninder. Da de var små, havde de tit leget sammen, og nu gik de i samme klasse.

Kim var på sygehuset. Nytårsaften havde han været meget uheldig. Han var blevet ramt af en raket, og det var gået ud over hans ene øje. Lægerne gjorde, hvad de kunne, for at Kim ikke skulle blive blind på øjet.

Lige så længe Lasse kunne huske, havde Kims mor og hans egen mor mødtes hver anden onsdag eftermiddag. De havde drukket kaffe sammen og snakket, og så havde de læst i Bibelen og bedt sammen. Som regel kom Susanne også, men hun havde ingen børn. De plejede altid først at læse et stykke fra børnebibelen og synge nogle sange. Bag-

efter legede børnene, mens de voksne bad til Gud. Lasse kaldte sådan en eftermiddag for hyggeonsdag.

I går havde de været til hyggeonsdag ovre hos Kim, men det havde ikke været nær så hyggeligt som ellers. Kim lå jo på sygehuset, og ingen vidste, hvordan det ville gå. Børnene havde været med til at bede. De havde bedt til Gud om at passe godt på Kim, og at hans øje ville blive rask igen.

Men hvad nu, hvis Kim alligevel blev blind på det øje? Var det så, fordi Jesus ikke havde hørt deres bønner, eller var det, fordi de ikke havde troet nok på ham? Lasse havde snakket med mor om det i aftes.

Mor havde sagt, at Jesus altid hører alle bønner. Mor havde også sagt, at vi vist aldrig troede *nok* på Jesus. Selv hans tolv disciple havde haft svært ved at tro. Men Jesus gjorde alligevel mange undere, mens han levede sammen med sine venner i Israel. Han gjorde syge mennesker raske, ja, han gjorde endda døde levende.

Lasse var selv kommet til at tænke på, hvad Jesus sagde, lige før han tog hjem til Himlen. At han havde al magt i Himlen og på jorden. Når Jesus har al magt, må det jo også være ham, der bestemmer, hvad han vil gøre. Vi kan sige til ham, hvad vi ønsker os, men det er ham, der bestemmer. Dét havde han sagt til mor, og hun havde svaret, at sådan troede hun også, det var. Og så havde hun tilføjet: »Jeg tror også, at dét, Jesus bestemmer, altid er det kærligste. – Også selv om vi ikke altid kan forstå det.«

I Bibelen står der: »Alt, hvad I beder om i jeres bønner, skal I få, når I tror« (Matt 21,22).

Hvad var der sket med Kim?

Hvad kan man for eksempel sige om bøn?

Om forfatteren:

Bente Graugaard Nielsen

- Født 1954 i Silkeborg.
- Uddannet socialpædagogisk diakon fra Diakonhøjskolen i Århus.
- Er stoppet på arbejdsmarkedet, men har tidligere arbejdet som pædagog forskellige steder. Var i en årrække SFO-leder i Aalborg.
- Gift med pensioneret præst Allan Graugaard Nielsen.
- Har tre børn og ni børnebørn.

Tidligere udgivelser

Med Jesus i familien, Lohses Forlag 1987

Bibelske fortællinger, Lohses Forlag 1992

Solveig, Lohses Forlag 1996

Pias Dagbog, Lohses Forlag 1996

Alle Guds børn, Lohses Forlag 2000

Victor, Sofia og alle de andre, Lohses Forlag 2012

Eftertankens tid, Boganker, 2021

Rejsen mod guldet, Boganker, 2023